

POCHYBNOSTI APOŠTOLA PAVLA (překladatelská poznámka)

Fp 3,8–11 (EP): A vůbec všechno pokládám za ztrátu, neboť to, že jsem poznal Ježíše, svého Pána, je mi nade všecko. Pro něho jsem všecko ostatní odepsal a pokládám to za nic, abych získal Krista a nalezen byl v něm nikoli s vlastní spravedlností, která je ze zákona, ale s tou, která je z víry v Krista – spravedlností z Boha založenou na víře, abych poznal jej a moc svého vzkříšení i účast na jeho utrpení. Beru na sebe podobu jeho smrti, *abych tak dosáhl zmrtvýchvstání.*

Tato jazyková poznámka se týká především verše 11, který je ve výše uvedeném citátu uveden kurzívou. Aby bylo zřejmé, v čem je ekumenický překlad tohoto verše problematický, uvedme kralický překlad: „Zda bych tak přišel k vzkříšení z mrtvých“ a Colův překlad: „Tak snad dosáhnou vzkříšení z mrtvých.“

Tyto překlady, jak se na první pohled zdá, vyjadřují Pavlovu nejistotu, pokud jde o jeho účast na vzkříšení z mrtvých. Tento verš je v originále uveden slovním spojením EI PÓS (EI je kondicionální částice a PÓS je příklonná částice, která znamená ‚nějak‘). Moisés Silva uvádí, že EI PÓS „obvykle vyjadřuje určitou míru nejistoty“ (*Phillipians*, Wycliffe Exegetical Commentary, Chicago: Moody, 1988, str. 192). EI PÓS se vyskytuje dále ve Sk 27,12; Ř 1,10; a Ř 11,14. Podívejme se, jak si ekumenický překlad poradil s těmito verši.

Sk 27,12: Protože přístav nebyl vhodný k přezimování, většina se rozhodla plout odtud dále, dostat se – bude-li to možné (EI PÓS DYNAINTO) do Foiniku a tam

zůstat přes zimu. Je to přístav na Krétě, otevřený k jihozápadu a severozápadu.

Ř 1,9–10: Bůh, jemuž z celé duše sloužím evangeliem o jeho Synu, je mi svědkem, jak na vás bez ustání pamatuji při všech svých modlitbách a prosím, zda by (EI PÓS) mi konečně jednou nebylo z vůle Boží dopřáno dostat se k vám.

Ř 11,13–14: Vám z pohanských národů říkám, že právě já, apoštol pohanů, vidím slávu své služby v tom, abych (EI PÓS) vzbudil žárlivost svých pokrevních bratří a některé z nich přivedl ke spasení. (Kraličtí překládají doslova: „...zda bych jak k závidění vzbuditi mohl tělo mé.“

Na rozdíl od kralického překladu není EP v překladu EI PÓS jednotný. Randall E. Otto ve své studii *If Possible I May Attain the Resurrection from the Dead* (*The Catholic Biblical Quarterly* 57, 2/1995, str. 324–340) rozděluje dosavadní výklady Fp 3, 11 do tří skupin: 1) EI PÓS nemá kondicionální význam (např. P. T. O'Brien, *Phillipians*, NGTC, Grand Rapids: Eerdmans, 1991, str. 411–412). – 2) EI PÓS má kondicionální význam, ale vyjadřuje Pavlovu nejistotu ohledně způsobu jeho účasti na vzkříšení z mrtvých (např. J. A. Motyer, *The Message of Phillipians*, Downers Grove, IL: InterVarsity, 1984, str. 170). – 3) EI PÓS vyjadřuje Pavlovu pokoru (např. Marvin R. Vincent, *A Critical and Exegetical on the Epistles to the Phillipians and to Philemon*, ICC, New York: Scribner, s. 1911, str. 106).

R. E. Otto přidává čtvrtý výklad: Pavel vyjadřuje skutečnou pochybnost

a nejistotu, pokud jde o jeho vzkříšení z mrtvých. Nejedná se však o všeobecné vzkříšení, které zakusí všichni, dobří i špatní. Pavel má zde na mysli tzv. první vzkříšení, které je pro ty, kteří „byli státi pro svědectví Ježíšovo a pro slovo Boží“ (Zj 20,4–5 EP). Připomeňme si, že Pavel píše tento list ve vězení a možná že

ho čeká mučednická smrt. Bude mít dost odvahy zachovat tvář v tvář smrti svou víru v Ježíše Krista?

Z hlediska jazykového není důvod, proč by neměl být zachován ve Fp 3,11 u EI PÓS kondicionální význam; přinejmenším by měl být uveden v překladové poznámce.

Pavel Jartym

KNIHY ZASLANÉ REDAKCI

CENTRUM PRO STUDIUM DEMOKRACIE A KULTURY (CDK)

Teologický sborník 2/98: Athény a Jeruzalém. Teologický sborník 3/98: Ecclesia semper reformanda. Cena 49 Kč.

Život se tvoří z přítomné chvíle. Česká katolická teologie po druhé světové válce. Uspořádali Lenka Karfíková, Alois Kříšťan a Josef Kuře. 119 stran, doporučená cena 99 Kč.

Systematická teologie II – Římskokatolická perspektiva. Uspořádali Francis S. Fiorenza a John P. Galvin. Přeložili H. Weberová, P. Dvořák, T. Váňová, R. Žywiolová. Doporučená cena 188 Kč.

Jiří Hanuš: Od katakomb ke světové církvi. Rozhovory s historikem starověku Josefem Češkou. 144 stran, doporučená cena 110 Kč.

VYŠEHRAD

Raymond E. Brown: Ježíš v pohledu Nového zákona. Úvod do christologie. Přel. Jan a Vladimír Roskovcovi. 260 stran, doporučená cena 218 Kč.

Pierre Teilhard de Chardin: Jak věřím. Přel. V. Dvořáková, J. Joneš. 164 stran, doporučená cena 138 Kč.

E. Schillebeeckx: To činite na mou památku. Studie k eucharistické teologii. Přel. J. P. Ondok. 124 stran, doporučená cena 128 Kč.

Knihy tajemství a moudrosti II. Mimobiblické židovské spisy – pseudepigrafy. Uspořádal Zd. Soušek. 363 stran, doporučená cena 212 Kč.

MLÝN

ΕΠΙΤΟΑΥΤΟ I, II. Sborník k 65. narozeninám P. Pokorného. Uspoř. J. Mrázek, Š. Brodský, R. Dvořáková. 239 stran, cena neudána.

OIKUMENE

Josef Smolík: Kristus a jeho lid. Praktická eklesiologie. 280 stran, cena neudána.

KARMEITÁNSKÉ NAKLADATELSTVÍ KOSTELNÍ VYDŘÍ

Josef Dolista: O podstatě kněžské služby. 95 stran, 89 Kč.

EVANGELICKÁ CÍRKEV METODISTICKÁ

Jiřina Kubíková: Kázání ve starověku a středověku. 95 stran, cena neudána.

Paul Monceaux: Dějiny křesťanské latinské literatury. 131 stran, cena neudána.